

Comunicat de la infiltració policial continuada, durant anys, als moviments socials de l'Estat espanyol

16 de febrer de 2023, Barcelona.

88 organitzacions mostren el seu suport a les cinc activistes que han denunciat la infiltració durant diversos anys en moviments socials i sindicals llibertaris de Barcelona per part d'un agent del Cos Nacional de Policia. L'agent va fer servir les relacions sexoafectives com a forma d'iniciar i/o consolidar el vincle de confiança amb els moviments, amb l'aval i la cobertura de la resta de l'estructura policial. L'activitat del policia s'ha pogut documentar entre maig de 2020 i octubre de 2022, gràcies a una investigació realitzada per La Directa.

El 31 de gener de 2023 cinc de les activistes defensores de drets humans i drets sindicals afectades van iniciar un procediment penal contra l'agent de policia per delictes d'abusos sexuals continuats, de tortura o subsidiàriament contra la integritat moral, de descobriment i revelació de secrets i, finalment, d'impediment de l'exercici dels drets cívics, entre el que destaca la vulneració de la llibertat d'associació. La querella interposada, que també es dirigeix contra el superior jeràrquic de l'agent, compta amb el suport jurídic d'Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans i el sindicat CGT (Confederació General del Treball).

Davant la gravetat dels fets exposats, les entitats i col·lectius signants volen manifestar que:

1. En aquest cas, l'esmentada **operació policial se centra en una clara discriminació de gènere** i respon a un doble objectiu. En primer lloc, aconseguir informació i incidir en la societat civil i el teixit associatiu de diferents moviments socials i sindicals de Barcelona. En segon lloc, castigar i assenyalar el fet de ser una dona vinculada amb uns col·lectius i lluites determinades.

2. Fer servir les relacions sexoafectives amb finalitats d'espionatge estatal és el resultat de la **violència policial i institucional sexualitzada** que existeix a l'Estat espanyol. En aquest cas, la violència sexual es vincula amb la violència institucional perquè les conductes i els fets ocorreguts van ser perpetrats per part d'un agent de la policia en l'exercici de les seves funcions, amb indicis d'estar autoritzats, avalats i permesos per l'estructura institucional a què pertanyen.

3. Aquest tipus d'**operacions policials són innecessàries i injustificables en qualsevol estat de dret i democràcia**, ja que promouen la instauració d'eines destinades a la persecució de la dissidència política, les defensores i defensors de drets humans, així com la reducció de l'espai de la societat civil i la seva capacitat d'organitzar-se.

4. Si bé sabem que l'espionatge estatal és una realitat a l'Estat espanyol (amb l'ús programes com Pegasus i el coneixement de dos policies infiltrats més, destapats per La Directa el 7 de juny de 2022 i el 13 de febrer de 2023), **aquest cas suposa un salt qualitatiu en la implementació d'estratègies policials repressives, per l'afectació dels drets individuals i col·lectius i l'impacte que genera en les persones directament afectades i en els mateixos moviments.**

5. Aquests fets no són un cas aïllat . Tot i que hauria de ser un recurs excepcional i sotmès a **condicions molt estrictes i determinades**, la infiltració d'agents de policia als moviments socials i polítics és una pràctica que també s'ha fet servir en altres països. És especialment destacable el precedent d'Anglaterra, en què el 2021 l'Investigatory Powers Tribunal va concloure que en el cas de Mark Kennedy, un agent encobert que va mantenir relacions amb diverses dones, una d'elles durant

dos anys, **s'havien vulnerat fins a cinc drets fonamentals**: la prohibició de la tortura i/o els tractes inhumans i degradants, la vida privada i familiar, la llibertat d'expressió, la llibertat d'associació i reunió i la prohibició de la discriminació, per tractar-se d'una discriminació sexista.

6. Els fets ocorreguts posen en evidència que tota la ciutadania i el teixit associatiu és susceptible de convertir-se en víctima d'aquesta mena de vulneracions, tan arbitràries com abusives. D'aquesta manera, l'ús d'aquest tipus d'operacions produeix un efecte intimidatori en la ciutadania i restringeix, així com redueix, l'espai cívic. Tal com a Anglaterra, aquest cas hauria de promoure el **debat públic sobre quins haurien de ser els límits i el control de la policia en un estat de dret i democràtic**.

Les organitzacions signants constaten que l'Estat espanyol ha travessat totes les línies vermelles pel que fa a la vulneració de drets fonamentals, arribant a l'extrem d'utilitzar l'explotació de relacions sexoafectives amb la finalitat de monitorar a la dissidència política. Per això, es considera que és essencial exposar, anomenar, reconèixer i assenyalar l'ús d'aquesta mena d'estratègies policials, integrades en una política d'Estat, així com aquesta forma específica de violència de gènere, amb la finalitat d'exigir veritat, justícia i reparació i, per sobre de tot, que aquests fets no es tornin a repetir.

És important recordar que el dret internacional estableix el deure d'investigar de forma efectiva i exhaustiva com una doble exigència pels Estats: per complir amb les obligacions d'investigar i rendir comptes en el cas individual de la víctima, i d'altra banda, complir amb les seves obligacions de diligència per a prevenir futures violacions, alhora que ha d'actuar davant les violacions més greus dels drets humans.

Així mateix, el Relator Especial sobre els drets de llibertat de reunió pacífica i d'associació de les Nacions Unides, en la seva missió de seguiment al Regne Unit el 2017, va destacar que aquesta mena d'operacions poden causar un dany profund i irreparable *"per les persones supervivents i el benestar de la població general respecte al lliure exercici dels drets de llibertat de reunió pacífica i d'associació, donats els increments dels nivells de desconfiança"* derivats de la publicació del cas. Així mateix, va apuntar que en aquests casos *"el dany només pot esmenar-se de forma parcial a través d'un procés de rendició de comptes real i transparent per a les persones afectades, alhora que reparador"*.

Per tot l'esmentat, les **88 organitzacions signants** reclamen a l'Estat espanyol que:

1. Assumeixi responsabilitats davant la serietat dels fets i respongui a ells amb conseqüències per als seus autors, sancionant aquests delictes amb penes adequades en què es tingui en compte la gravetat. Així mateix, que compleixi amb el seu deure de donar explicacions públiques sobre els fets.

2. Compleixi amb la seva obligació de dur a terme una investigació independent, exhaustiva i efectiva, amb l'objectiu de donar a conèixer l'abast de l'operació i prendre les mesures necessàries per garantir un procés reparador i efectiu per a les persones i moviments afectats.

3. Aturi immediatament qualsevol altra operació policial de caràcter similar i estableixi les garanties necessàries perquè no es torni a repetir.

Entitats adherides:

1. Abolish Frontex
2. Alianza por la Justicia Global
3. Alianza por un mejor Darién - AMEDAR de Panamá
4. Alternativa de Reivindicación Comunitaria y Ambientalista de Honduras (ARCAH)
5. Associació Catalana per a la Defensa dels Drets Humans (ACDDH)
6. Big Brother Watch
7. Bürgerrechte & Polizei / CILIP d'Alemanya
8. Calala Fondo Mujeres
9. Campaign Against Arms Trade
10. Campaña Defender la Libertad: Asunto de todos
11. Campaña Popular Palestina contra el Muro de Apartheid - Stop the Wall
12. Centre Delàs d'Estudis per la Pau
13. Centro de Atención en Derechos Humanos a la Mujer y el Menor Indígena (CADHMMI) de México
14. Centro de Estudios Legales y Sociales CELS
15. Centro Regional Indígena en Derechos Humanos "Ñuu-Savi" (CERIDH) de México
16. CGT, Confederación General del Trabajo
17. **CIVICUS** (formada per 4.000 organitzacions)
18. **Civil Liberties Union for Europe - Liberties** (formada per 19 organitzacions)
19. Coalición de la Defensa de la Tierra Palestina Unión Palestina Campesina
20. Colectivo Insurrección Visual de México
21. Colectivo Reexistencia Creativa de México
22. Colombianas y Colombianos por la Paz
23. Comisión Multisectorial de Uruguay
24. Comité de Defensa de los Derechos del Pueblo de Oaxaca (CODEPO) de México
25. Comité de Defensa de los Derechos Humanos de la Mujer (CODEM) de México
26. Comité de Justicia por Keyla Patricia Martínez d'Honduras
27. Comité Permanente por la Defensa de los Derechos Humanos (DPDH)
28. Comité Universitario de Solidaridad con el Pueblo Palestino (CUSPPA)
29. Confederación Sindical Única de Trabajadores Campesinos (CSUTCB) de Bolivia
30. CooperAcció
31. Corriente Revolucionaria Bolívar y Zamora - CRBZ de Venezuela
32. **Defender a Quien Defiende** (formada per 9 organitzacions)
33. Derechos Humanos y Derecho Internacional Humanitario de Colombia
34. Digital Freedom Fund
35. Digitalcourage d'Alemanya
36. End Deportations Belfast
37. **EuroMed Rights** (formada per 60 organitzacions)
38. **European Civic Forum** (formada per 49 organitzacions)
39. European Group For Studying Deviance and Social Control
40. FACQ Berlin
41. Fair Trials
42. Federación de Mujeres del CUSCO - Micaela Bastidas Puiucagua de Perú
43. Frente de Organizaciones Sociales de Chiapas (OPEZ - FOSICH)
44. Frente de Pueblos en Defensa del Mejoramiento Barrial de la Ciudad de México - Centro Cultural Las Jarillas
45. Front Line Defenders
46. Fundación Comité de Solidaridad con los Presos Políticos (CSPP) de Colombia

47. Gentium
48. Granada Visible
49. Grupo FIST Mujeres Migrantes Internacionalistas Solidarias en Zurich
50. Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC)
51. Instituto de Estudios para el Desarrollo y la Paz (INDEPAZ)
52. Instituto Mexicano de Desarrollo Comunitario (IMDEC) de México
53. Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans
54. **LaFede.cat - Organitzacions per a la Justícia Global** (formada per 124 organizaciones)
55. Movimiento Alfa y Omega de Perú
56. Movimiento Cultural Campesino Los Arangues de Venezuela
57. Movimiento de Favelas de Rio Janeiro
58. Movimiento Internacional de la Economía de los Trabajadores de Venezuela
59. Novact - Institut Internacional per l'Acció Noviolenta
60. Observatori DESC
61. Observatorio de Derechos Humanos Capítulo EU
62. Observatorio de Derechos Humanos Capítulo Suiza
63. Observatorio de Derechos Humanos de los Pueblos
64. Observatorio de la violencia policial en Chile
65. Observatorio de Paz de Colombia
66. Observatorio para el Cierre de la Escuela de las Américas de Xile
67. ObsPol Observatoire des violences policières
68. **OMCT - Organización Mundial Contra la Tortura** (formada per 200 organitzacions)
69. Patronato Pro Defensa y Conservación del Patrimonio Cultural y Natural de Oaxaca (PRO - OAX)
70. Police Spies Out of Lives
71. Programa Compañeros de A.C. de Ciudad Juárez Chihuahua México
72. Radio Lora Zurich
73. Red de Colectivas La Araña Feminista de Venezuela
74. Red de Integración Orgánica - Rio - Por la Defensa de la Madre Tierra y los Derechos Humanos de Guatemala
75. **Red Global contra la Violencia Policial** (formada per 20 organitzacions)
76. Red por la Defensa de la Infancia Mapuche
77. SOA Watch - Observatorio por el Cierre de las Escuelas de las Américas
78. Soldepaz - Pachakuti
79. StateWatch
80. Stop Represión Granada
81. Stop Wapenhandel (Dutch campaign against arms trade)
82. Sur Occidente Colombiano Antonieta Mércury de Colòmbia
83. Temblores
84. The Campaign Opposing Police Surveillance
85. The Network for Police Monitoring
86. The Undercover Research Group
87. Transnational Institute, The Netherlands
88. Unión de Organizaciones Sociales Interculturales del Sur de Pichincha (UOSISP) d'Equador